

מגיפת הקורונה ולוחמת מידע

שקף מס' 1 - האיום

הפעם, כתרגיל על מודל, נעיף מבט על תהליכים במגפת הקורונה כלוחמת מידע. התרחיש הכללי הוא של התקפה קטלנית על מדינת ישראל תוך ניצול טכניקות ודרכי לחימה של עידן המידע, האויב לא ברור, האיום ברור מאד – נגיף שמקורו אינו ידוע אבל הוא מתחיל חוץ לגבולותיה של מדינת ישראל – אש מנגד, שיעדיו הם אוכלוסיית ישראל וכלכלתה, מערכותיה הפוליטיות וחוסנה החברתי.

האויב מוכר, אבל אינו מאופיין בבהירות, הוא קטלני כנגד מטרות פרטניות והרסני מול מטרות כוללות.

חדירתו שקטה באמצעות נשאים שאינם מודעים לנוכחותו הם מוקדי העוצמה שלו, מהם הוא מתפשט לפעולה בגזרה רחבה.

דרך הלחימה שלו היא ממוקדי העוצמה – שהם תאי הלחימה שלו – למרחבי לחימה לפי תחומים – ארגונים, מערכות חברתיות, מוסדות ניהול, תעשייה, מסחר ודומיהם שהם מרכזי העוצמה שלו והוא פועל בהם באמצעות הגורם האנושי – השבתת הפעילות האנושית משביתה או משבשת את הפעילות הארגונית.

הוא מנצל תורפות במערכות ההגנה – חולשות הנובעות מהתנהגות אנושית – משמעת, אכיפה, זלזול – או מחולשות טכנולוגיות – חיסון ומוטציות, איטיות תגובה

ההישג הנדרש – החלשת האוכלוסייה – תמותה, חולי, אבדן רכוש ועוני, קיטוב, ופגיעה במערכות ארגוניות שיבוש תהליכי קבלת החלטות, ערעור שליטה וכשלי ניהול

שקף מס' 2 - המודיעין

המטרה כפי שהוגדרה על-ידי הקברניטים היא לבלום את המתקפה, להדוף את נגיף אל מעבר לגבולות המדינה, לחסן את האוכלוסייה כנגד התקפות חוזרות, והחזרת הסדר הכלכלי והציבור לתיקנו המודיעין:

עוצמת ההרס של הנגיף – קטלנית, עוצמת הנזק והשפעות אגביות – הן תופעות לוואי מתמשכות אצל פרטים, וכפיית צורך בהגנה מרחבית-ציבורית רחבה שמשמעותה שיתוק מערכות וגופים ציבוריים, עסקיים ותעשייתיים לתקופות זמן ממושכות.

מטרות הנגיף – בני אדם, מערכת השיגור שלו – בני אדם, מטרות הנזק האגבי – שיבוש הסדר הארגוני הכללי, הציבורי והכלכלי

דרכי הפעולה של הנגיף: - הוא תוקף בהיחבא- מנצל פרצות במערכות ההגנה לחדירה שקטה למרחבים חדשים

ברמה הטקטית – תאי הלחימה שלו הם פרטים, ברמה המערכתית הוא מתכנס לנזק אגבי על-ידי התפשטות תאי הלחימה למרחבי לחימה קיבוציים בארגון, בחברה, ובמשפחה

הוא תוקף בתמרון מבוזר – כופה סגירת מערכות וביטול פעילויות כלכליות וחברתיות – על-ידי התפרצות ממוקדת בסביבה (מוקדי עוצמה).

מרחב הלחימה המועדף עליו – המרחב האורבני

הוא אויב נעלם – אין לו מרכז כובד או מערכת הפעלה ריכוזית- אין בנק מטרות – ויחד עם זאת הוא כרשת ושרשרת המזינה ומכוונת את התפשטותו

הוא פועל בטכניקות של לוחמת מידע – הטעיה, הונאה, שמועות והפחדה, הוא מפצל את דעת הקהל תוך שימוש בדיעות כזב, מנצל את חולשת המערכת הפוליטית והניהול הציבורי בקבלת החלטות וניהול הלחימה, הוא נעזר ברשתות החברתיות ותקשורת ההמונים הממוסדת והפרטית להפצת חוסר ביטחון, וערעור על הסדר הציבורי

שקף מס' 3 - הנגיף ולוחמת מידע

דרכי הלחימה – רעיון מרכזי

הלחימה בשני מרחבים – מרחב המגע – הרמה הטקטית האדם הבודד - תברואה, מניעה ורפואה – תא לחימה; מרחבי לחימה – בידוד, סגר, מניעה סביבתית, חיסון – לחימה מערכתית

לחימה על בסיס דרכי הלחימה של הנגיף - התמקדות בלחימה מערכתית – גיוס תמיכה של פרטים וארגונים פרטיים וציבוריים – הלחימה מתחילה מראש הדג:

השפעה על מקבלי החלטות – בחירה עקבית בדרכי פעולה – ניהול הדוק ומובחן – אחדות המטרה ואחדות הפיקוד

השפעה על דעת הקהל – מרחב הלחימה והתפשטות הנגיף – ריסון והכוונת קבוצות לחץ אינטרסנטיות, הכוונת הפוליטיקה המפלגתית לטובת מדיניות לאומית-חברתית,

התלות במידע – ניהול מידע הופך להיות הדלק החיוני להנעת תהליכי הלחימה – לחימה בידעיות כזב, מתן מידע מסודר ומוסמך – יומי ציבורי – ומוקדי מידע לפרטים, ניהול מידע לצורך קבלת החלטות – מרכז ניהול מידע לאומי ומרכזי מידע מרחביים – בשיתוף השלטון המקומי

ניהול קפדני של הפעולות לעצירת ההתפשטות, לחיסון, ולניהול כלכלה חיונית ציבורית ופרטית.

מעל הכל – אחדות הפיקוד ואחדות המטרה – בלעדיהם כל האמור לא יכול להתממש.

המשמעויות – הלחימה בנגיף היא לחימה קטלנית ושאינה קטלנית תבעת ובעונה אחת. מבחינה לאומית הנזק האגבי חמור יותר מהנזק הפרטני, מבחינה חברתית הנזק הפרטני הוא אסוני – המסקנה צריך להילחם בשניהם – בעת ובעונה אחת כל אחד ברכים מתאימות שאינן בהכרח זהות – אך הלחימה היא אחודה – הלחימה שאינה קטלנית מרביתה לוחמת מידע ארגונית וציבורית, הלחימה הקטלנית מתמקדת בפרט ובחיסון

שקף מס' 4 - הערכת מצב

הערכת המצב:

עוצמת נגיף בודד היא נקודתית, עוצמתו המצטברת בפרט היא קטלנית, עוצמתו המשולבת בין פרטים - היא הרסנית בחברה ובכלכלה בהצטברותה בארגונים ובציבור

בעוד הנזק הפרטני הוא קטלני לעתים, הנזק המצטבר, העקיף הוא כולל, אינו בררני ומצטבר - תפוצתו ניזונה מחוסר יכולת לחסל את הנגיף במקורותיו, או לפחות לעצור את התפשטותו.

נקודות התורפה בלחימה כנגד הנגיף:

- הלחימה כנגד הנגיף עצמו – חיסון, חיסול מקורותיו – לחימה בתאי הלחימה
- הלחימה שאינה קטלנית במרחב הכלכלי – לחימה מרחבית
- הלחימה שאינה קטלנית במרחב הציבורי – חברתי

מחוסר איתור מקור, מרכז שליטה או מרכז כובד אין אפשרות לתקוף את המקור – הנגיף פועל גלובלית וגם אם יחוסל האיום בישראל הוא עלול לחזור – ראה סגר 1 וסגר 2 או להופיע במוטציה דגם משופר עוקף חיסון

לכן, מדינת ישראל צריכה לטהר את מרחבה, להגן על גבולותיה מפני חדירת נגיפים עד להתגברות גלובלית – ברמת המקור, ולהחזיר יכולות ניהול, שליטה ובקרה לסטנדרטים איכותיים – גבוהים.

שקף מס' 5 - לחימה

דרכי לחימה- איננו עוסקים במשבר הקורונה ככזה, נציג דרכי לחימה כנגד לוחמת מידע כנשקף מהמציאות – בלוחמת המידע עומדים לרשותנו אמצעים ודרכי פעולה בתחומי הגנת הסייבר, אמצעי לחימה אלקטרונית כאבטחה, הגנה ולחימה נגד איומים, לוחמת תודעה על דעת הקהל ודעת השלטון, פיקוד ושליטה – תכנון וניהול הלחימה, מפקדות ופריסתן לחלוקת האחריות ולהבטחת ניהול יעיל ושוטף, ולחימה כנגד הונאה והטעיה.

דרכים ומשימות:

מערכות הסייבר – צריכות לאסוף מידע, רפואי וכללי, לאבטח את המערכות הלאומיות – מידע ותקשורת, לתת מערכות שילוב אישית לציבור במערכות מידע שונות, להפעיל מרכזי מידע ברמות שונות ולצרכים שונים – מידע רפואי, מידע ניהולי, מוקדי חירום וסיוע וכדומה

מערכות ה"א" – צריכות לדלל – להפחית או למנוע את מידע הכזב ברשתות חברתיות ובתקשורת פראית, להגן על התקשורת הממשלתית והפרטית מפני מידע כוזב וחוליגנים מילוליים

לוחמת התודעה צריכה להיעזר בראשי הרשויות והשלטון המקומי – לגשר וליצור קשר שוטף, ברור וסמכותי עם הציבור ומגזריו

ניהול ושליטה – אחדות המשימה כהגדרתה על-ידי הקברניטים, אחדות הניהול ברשת הירארכית של הפעלה מהדרג המחליט אל הרשויות המבצעות – פיקוד מוכוון משימה מותנה בהקצאת האמצעים והעברת הסמכויות לראשי המנהל הציבורי – ראשי הראשויות

לחימה בהונאה והטעיה – דוברות אחודה מוסמכת, במסרים ברורים בתוכן, במועד מסירתם ובגיבוי – יוזמה בהעברת המסרים – קביעת גושפנקה – תקן אמינות – מי מוסמך לומר מה...

שקף מס' 6 – השלכות ומשמעויות

השלכות ומשמעויות –

לוחמת המידע – היא לחימה ארוכת טווח ורחבת תוכן, היא מתחילה זמן רב לפני הלחימה הקטלנית בהנחת תשתית אמינה, בכלים לניהול מידע – איסוף, עיבוד והפצה – ללא תשתית מוכנה הלחימה בפועל תהיה אלתור מסוכן ופרוץ לכל עבר.

זו אינה שליפה של דובר מלחמתי – חיים הרצוג או נחמן שי – זו מערכת החייבת להיות מוכנה מראש ומתורגלת, היא משלבת גורמים מקצועיים וטכנולוגיים רבים, כמו גם רשויות ציבוריות וממשלתיות – צריך להכין את כל זה מראש.

התלות במידע היא קריטית להשגת שליטה וניהול לוחמת המידע – מידיעות כזב ועד להפעלת תכנית לחימת מידע כנגד – השפעת לוחמת המידע היא ברמת הישג הכללי במקרה שלנו - חיסון האוכלוסייה הוא רק הצעד הראשון – שיקום החברה והכלכלה הם המאמץ הגדול – החיסון ישכח מהר – לוחמת המידע צריכה להיערך ליעד השלם.

מעורבות דעת הקהל – האמון, ההסכמה, שיתוף הפעולה מהקהל המקומי, מעורבות דעת הקהל הבינלאומית והשפעתה על תהליכי מימוש הישגים – במקרה של הקורונה – שיגור חיסונים ומידע רפואי על התפתחויות צפויות, תאום מאמצי בידוד ותיירות וכדומה,

מערכות ניהול לשליטה – הקמת מערך סדור, מתורגל ללוחמת מידע על כל תחומיה – בדגש על אחדות המשימה, אחדות הפיקוד, ביזור סמכויות ואמצעים לפיקוד מוכוון משימה ברשויות המקומיות, במערכי השטח – רפואה במקרה הזה קופות החולים, במוסדות החינוך והרווחה, חילוץ והצלה במקרי מלחמה קטלנית יותר וכך הלאה.

כל זה ידוע – ובתקופות מסוימות גם היה – אבל פורק – מגפת הקורונה נותנת לנו הזדמנות להקים מחדש ולמסד מערך לחימה בתחומי לוחמת המידע הרחבה – הכוללת, בכל מלחמה זה יופיע – ההכנה מתחילה אתמול, את פרי חוסר הידיעה, חוסר המוכנות וההזנחה אנחנו משלמים במודל הנוכחי – חבל לחזור עליו בפעם הבאה